

Anna Kryśkow

MITOLOGIA INDYJSKA

BOSZ

Ilustracje • Mikita Rasolka

Anna Kryškow

MITOLOGIA INDYJSKA

Ilustracje • Mikita Rasolka

Spis treści

- 10 ▶ **Wstęp**

- 13 ▶ **Powstanie świata**

- 15 ▶ **Potomstwo Kaśjapy**
- 15 ▶ Dzieci Aditi – dewowie
- 17 ▶ Żony i potomstwo Kaśjapy

- 19 ▶ **Budowa świata**
- 20 ▶ Swarga – wyższe światy
- 20 ▶▷ Brahma loka
- 20 ▶▷ Tapa loka
- 21 ▶▷ Dżana loka i Mahar loka
- 21 ▶▷ Swar loka
- 21 ▶▷ Bhuwar loka
- 22 ▶ **Prithiwi – świat środka**
- 23 ▶ **Patala – niższe światy**
- 23 ▶▷ Naraka
- 26 ▶ **Podsumowanie**

- 29 ▶ **Panteon indyjski**
- 30 ▶ **Bóstwa męskie**
- 30 ▶▷ *Trimurti*
- 32 ▶▷ Brahma
- 34 ▶▷ Wisznu
- 36 ▶▷▷ Matsja
- 39 ▶▷▷ Kurma
- 39 ▶▷▷ Waraha

- 40 ▶▶▶ Narasimha
- 42 ▶▶▶ Wamana
- 44 ▶▶▶ Paraśurama
- 47 ▶▶▶ Rama
- 49 ▶▶▶ Kriszna
- 51 ▶▶▶ Buddha
- 52 ▶▶▶ Kalkin
- 53 ▶▶ Śiwa
- 55 ▶▶▶ Pańczanana Śiwa
- 55 ▶▶▶ Tandawa Murti
- 56 ▶▶▶ Dakszina Murti
- 57 ▶▶▶ Ardhanariśwara
- 59 ▶▶ Ganeśa
- 64 ▶▶ Kartikeja
- 65 ▶▶ Hanuman
- 66 ▶▶ Kubera
- 67 ▶▶ Agni
- 67 ▶▶ Waju
- 69 ▶▶ Kama
- 71 ▶ **Bóstwa żeńskie**
- 72 ▶▶ Saraswati
- 73 ▶▶ Lakszmi
- 74 ▶▶ Parwati
- 76 ▶▶ Durga
- 77 ▶▶ Kali
- 79 ▶▶ Czamunda
- 80 ▶▶ Ganga
- 80 ▶▶ Sati
- 83 ▶▶ Prithiwi

- 85 ▶ **Bestiariusz**
- 87 ▶ **Istoty niebiańskie, powietrzne i leśne**
- 87 ▶▶ Apsary
- 88 ▶▶ Gandharwowie
- 88 ▶▶ Guhjakowie

- 89 ▶▶ Widjadhara
- 89 ▶▶ Siddha
- 89 ▶▶ Jaksza i jakszinie
- 91 ▶ **Istoty wodne**
- 91 ▶▶ Makara
- 91 ▶▶ Timingila
- 93 ▶▶ Buru
- 94 ▶ **Demony**
- 94 ▶▶ Klasa pierwsza: asura
- 95 ▶▶▶ Writra
- 95 ▶▶▶ Bakasura
- 98 ▶▶▶ Mahisza
- 98 ▶▶ Klasa druga: rakszasa
- 99 ▶▶▶ Rawana
- 100 ▶▶ Klasa trzecia: piśacza
- 101 ▶ **Duchy i wampiry**
- 101 ▶▶ Pej
- 102 ▶▶ Wetala
- 102 ▶▶ Preta
- 102 ▶▶ Bhuta
- 104 ▶▶ Czurel
- 104 ▶▶ Czedipe
- 105 ▶▶ Masan
- 106 ▶ **Hybrydy**
- 107 ▶▶ Kinnara
- 107 ▶▶ Naga
- 110 ▶▶ Śesza
- 111 ▶▶ Jali
- 111 ▶▶ Śarabha
- 114 ▶▶ Dżambawan
- 114 ▶▶ Nawagundżara
- 115 ▶ **Mityczne zwierzęta**
- 115 ▶▶ Nandi
- 115 ▶▶ Airawat
- 115 ▶▶ Gadżendra

- 117 ▶▶ Gadżasimha
- 118 ▶▶ Keśi
- 118 ▶▶ Uczczaihsrawas
- 120 ▶ **Wielkie ptaki**
- 120 ▶▶ Garuda
- 121 ▶▶ Dżataju i Sampati
- 122 ▶▶ Gandaberunda
- 122 ▶▶ Bjangoma i Bjangomi

- 125 ▶ **Starożytne opowieści, czyli bajki,
legendy i mity indyjskie**
- 127 ▶ Pururawas i Urwaśi
- 130 ▶ Ubijanie oceanu mleka
- 132 ▶ Niesamowici Pandawowie
- 134 ▶▶ Bhima Waleczny
- 135 ▶▶ Ardżuna Wspaniały
- 137 ▶▶ Judhiszthira Zaczny
- 142 ▶▶ Nakula i Sahadewa Urodziwi
- 144 ▶ *Sarpa satra* – ofiara wężowa
- 144 ▶▶ Śmierć przeklętego króla
- 148 ▶▶ Złodziej Takszaka
- 155 ▶▶ Miarka się przebrała
- 156 ▶▶ Ostatnia nadzieja
- 161 ▶ Król Śantanu i matka, która topiła swoje dzieci
- 166 ▶ Córka ryby
- 169 ▶ Wielka próba miłości
- 175 ▶ Ruru i Pramadwara

- 181 ▶ **Słowniczek**

- 187 ▶ **Bibliografia**

Bóstwa męskie

Trimurti

Panowie czasu i indyjska rachuba czasu kosmicznego

Trimurti, czyli w sanskrycie „trzy postaci”, to wielka triada najważniejszych bogów hinduizmu. *Trimurti* tworzą bogowie Brahma, Wisznu oraz Śiwa, a trójca ta w ikonografii najczęściej ukazywana jest w jednej postaci – jako jedno ciało z trzema głowami. Pośrodku widnieje Brahma, po jego prawej stronie znajduje się Wisznu, a po lewej Śiwa. Oczywiście to tylko jedno z wielu przedstawień, bogowie występują także często jako samodzielne postaci.

Dlaczego *Trimurti* jest tak ważne? Każdy z bogów tej triady jest kluczowy dla wszechświata, ponieważ pilnuje, by precyzyjnie zaplanowany cykl nie trwał wiecznie, lecz tyle, ile powinien. W klasycznych indyjskich traktatach i tekstach sanskryckich można odnaleźć informacje, jak stary jest świat i ile jeszcze potrwa, zanim nastąpi jego zagłada. Obliczenia te robią wrażenie i mogą przyprawić o zawrót głowy.

Jeden okres trwania wszechświata dzieli się na cykle kosmiczne zwane *mahajugami*. *Mahajuga*, podzielona na cztery mniejsze okresy, zwane *jugami*, trwa ponad cztery miliony lat. Każda z *jug* jest inna: pierwsza jest najdoskonalsza pod względem moralności ludzkiej, trwa też najdłużej, każda kolejna jest gorsza i trwa krócej od poprzedniej. Ponadto w każdej *judze* wyróżnia się trzy etapy: początkowy, właściwy i zmierzch *jugi*.

W pierwszej *judze*, porównywanej do czasu dziecięcego, świat jest czysty, przepełniony miłością i dobrocią, a ludzie mogą żyć nawet po sto tysięcy lat. Okres ten nazywa się *satja jugą* – złotym wiekiem.

Po nim przychodzi *treta juga* – wiek dojrzewanania świata, który pod względem moralnym jest gorszy od poprzedniego, lecz wciąż w tym okresie przeważa dobroć. Ludzie żyją ze sobą w zgodzie, a długość życia dochodzi do dziesięciu tysięcy lat. W wieku dorosłym świata – *dwapara judze*, zwanym również wiekiem brązowym – świat nie jest już miejscem tak wspaniałym jak na początku swojego istnienia. Ludzie zaczynają czynić zło, ich zdrowie znacznie się pogarsza, a długość życia dramatycznie spada. W tym wieku ludzie żyją już tylko tysiąc lat. Ostatnim, najgorszym wiekiem cyklu, jest *kali juga* – okres zepsucia, upadku moralnego, grzechu i waśni, wiek starzenia się świata. Prawdopodobność zastępowana jest przez fałsz, altruizm – przez żądę pieniądza.

Niestety, to w tym ostatnim okresie przyszło nam, ludziom współczesnym, żyć. Nie jesteśmy już tak długowieczni jak nasi przodkowie, średnia wieku oscyluje w okolicach stu lat, jednak liczba ta będzie się zmniejszać wraz ze zbliżaniem się do końca tego okresu. Świat, jaki znamy, zaleje woda i pokryją go niedające się ugasić płomienie, a ziemia będzie pękać od trzęsień. Nie ma się jednak czego obawiać – nie dożyjemy tego momentu. Według obliczeń do końca *kali jugi* zostało ponad czterysta dwadzieścia sześć tysięcy lat. Kiedy nastanie koniec czasów, wszystko wróci do pierwotnej nicości, z której znów Brahma stworzy wszechświat, bogów, demony, ludzi i wszelkie inne istoty, by ponownie zapełniły przestrzeń w wielkim kosmicznym jajku.

Tysiąc *mahajug* składa się na jedną *kalpę*, która nazywana jest także jednym dniem Brahmy. Po dniu przychodzi noc, a jedna noc Brahmy – *pralaja*, jest równa jednemu dniu boga. Wszechświat ma być budowany i niszczone przez całe życie Brahmy, wielkiego budowniczego świata, a bóg ten żyje sto swoich lat. Jeden rok Brahmy trwa biliony ludzkich lat, a cały okres jego życia nazywany jest *mahakalpą*. Wielka *kalpa* trwa zatem trzysta jedenaście bilionów ludzkich lat i składa się z trzydziestu sześciu tysięcy *kalp* i *pralaj*, trzydziestu sześciu milionów *mahajug* i stu czterdziestu czterech milionów *jug*. Jak widać, starożytni Hindusi byli znakomitymi matematykami!

Sanskryt

Najważniejsza dla historii Indii literatura, obejmująca bogatą tradycję tekstów filozoficznych, religijnych, kulturowych oraz o tematyce artystycznej i naukowej, tworzona była w języku zwanym sanskrytem. Jest to święty język braminów, w którym spisano tak znaczące dla hinduizmu dzieła, jak *Mahabharata* wraz z *Bhagawadgitą*, *Ramajana*, a także *Purany*.

Najstarszą znaną jego formą jest sanskryt wedyjski, datowany na okres od XV do VI wieku p.n.e. W tym języku powstały święte teksty zwane *Wedami*. Niestety, żadne zapisy z tamtych czasów, o ile w ogóle istniały, nie przetrwały do nowożytności, wiedza o *Wedach* przetrwała natomiast dzięki tradycji ustnej.

Następcą starożytnego sanskrytu wedyjskiego była forma klasyczna tego języka, w której to spisano najważniejsze pozycje literatury indyjskiej. Za ojca klasycznej gramatyki sanskryckiej uważa się Paniniego, jednego z najstarszych twórców opisu gramatyki na świecie. Panini, żyjący między VII a IV wiekiem p.n.e., spisał wszystkie zasady tego nieprostego języka używanego do dziś w religijnych obrzędach.

Brahma ब्रह्मा

Kreator

Brahma jest wielkim budowniczym świata, który na początku każdej *mahajugi* tworzy za pomocą swojej boskiej części życia i światy, w których to życie może się rozwijać. Jest pierwszym, samozrodzonym, ziarnem, z którego wykiełkował cały wszechświat – nazywany jest Pitamaha, czyli dziadkiem. Po akcie stworzenia Brahma udaje się na spoczynek, by zebrać siły i moc ponownie stworzyć świat w kolejnym cyklu. W czasie całego życia Brahmy świat wielokrotnie jest tworzony i niszczone. Kreator jest bogiem śmiertelnym, a długość jego życia to sto jego lat. Co się stanie, kiedy Brahma umrze? Po pewnej przerwie, w trakcie której świat okryje ciemność i nicość, narodzi się

Wygląd Lakszmi jest różnie opisywany, najczęściej jednak ta zjawiskowa kobieta odziana jest w czerwone sari ze złotymi elementami. Ma cztery ręce, w dwóch z nich trzyma ciemnoróżowe kwiaty lotosu, pozostałe dwie ręce ułożone są w symbolicznych gestach: jedna wskazuje *abhaja mudrę*, druga *warada mudrę*. Czasem zamiast pokazywać dłonią znak, trzyma w jednej z nich naczynie wypełnione złotymi monetami. Lakszmi stoi lub siedzi na lotosowym tronie. Obecność tego kwiatu nie jest przypadkowa, gdyż Śri często nosi również imię Padma, czyli lotos. Kwiat ten, w zależności od stadium rozkwitu, symbolizuje świat oraz wszystkie żywe istoty w różnych momentach ewolucji. Bogini często towarzyszą dwa białe słonie, które tuż przy niej wylewają wodę z trzymanyh trąbami dzbanów.

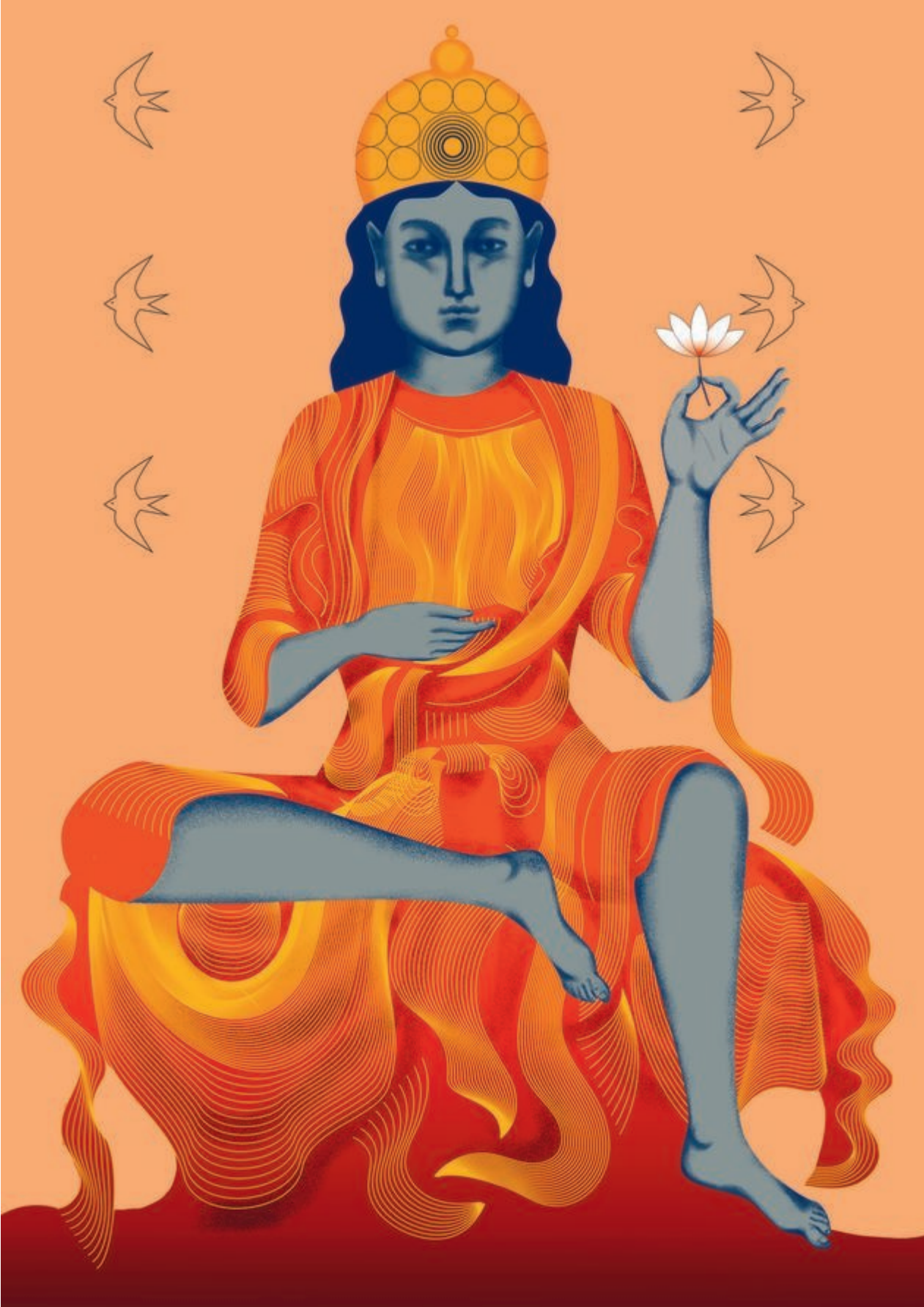
Parwati पार्वती

Parwati w mitologii indyjskiej nosi bardzo wiele imion i nie sposób wszystkich wymieniść. Bogini ta, ukochana małżonka niszczyciela Śiwy, ma liczne twarze, a za każdą z nich kryje się inny charakter i inna historia. Nazywa się ją po prostu Dewi, czyli bogini, Śakti lub Himawati, inni czczą ją jako Umę. Wiele bogiń, które zyskały autonomiczny kult w hinduizmie, kryje się za tą postacią, na przykład Durga, Kali czy Tara. Według legend jest reinkarnacją bogini Sati, pierwszej żony boga Śiwy.

Ta odziana w szkarłat i przyozdobiona złotem czarnowłosa bogini o czułym uśmiechu przysła na świat jako jedna z córek Meny oraz króla gór Himawata. Bogowie jeszcze przed jej narodzeniem przewidzieli, że odegra niezwykle ważną rolę w historii wszechświata. Miała stać się żoną niszczycielskiego boga i spłodzić z nim syna, który ocali świat przed okrutnym demonem Taraką. Śiwa jednak odrzucił względy Parwati i nawet ingerencja samego boga miłości Kamy nic nie dała (wtedy właśnie Kama został spopielony). Dopiero determinacja i oddanie Parwati sprawiły, że Śiwa docenił starania kobiety i zgodził się zostać jej mężem.

Śiwa jest znany jako mistrz jogi i istota bardzo uduchowiona. Parwati zdała sobie sprawę, że nie wskóra nic swoim zewnętrznym pięknem

i nie skusi nim mężczyzny, przyodziła więc szaty ascetki i sama oddała się surowemu umartwianiu. Jej wyrzeczeniem miało być stanie na jednej nodze i medytacja na szczycie Himalajów, tuż przy boku pogrążonego w medytacjach Śiwy. Parwati stała bardzo długo i nie skarżyła się, wiedziała, że na szali leży życie całego świata. Poza tym surowy bóg uczuciowo nie był jej obojętny i nie chciała odpuścić. W końcu Śiwa przebudził się z duchowego zatracenia i pełen szacunku do kobiety oraz podziwu dla jej niezłomności podjął decyzję o poślubieniu jej. Dzięki temu powstał Skanda, zwany także Kartikeją, młodszy syn boskiej pary, który wiele lat później zgładził Tarakę. Bogini w ikonografii często ukazywana jest w towarzystwie rodziny – męża i dwóch synów.

Podobnie jak jej mąż, Parwati ma dwa zupełnie przeciwne usposobienia. Potrafi być delikatna i czuła – ukazywana jest wtedy słodko uśmiechnięta z girlandą kwiatów na szyi, trzyma często kwiaty lotosu w rękach, a jej skóra jest jasna i promienista. Jednak Dewi kryje w sobie również niszczycielską, niezwykle niebezpieczną osobowość, której emanacje budzą postrach wśród wszystkich istot – jedną z najbardziej znanych jest Kali: złowroga, demoniczna odsłona Parwati wojowniczką.

Durga दुर्गा

Imię tego wcielenia bogini Parwati oznacza tę, którą trudno podejść. Durga jest wojowniczką zrodzoną po to, by unicestwić demony. Heroina jest uosobieniem wiedzy, mądrości i pamięci, mocą snu, dzikością, matką wszechświata, ale także jego niszczycielką.

Jej największym dokonaniem było pokonanie potężnego Mahiszy – demona przybierającego postać olbrzymiego bawołu. Legendy mówią, że rozwścieczeni bogowie wielkiej triady, nie mogąc pokonać demona, swoim gniewem powołali do życia Durgę. Boski gniew skumulowany w jednym miejscu zaczął rosnać i nabierać ludzkich kształtów, a widząc to, inni bogowie także zaczęli dokładać części siebie i swojej złości, by wspólnie stworzyć potężną boginię.

Olśniewająco piękna emanacja Dewi, ciemnowłosa, o złotawym odcieniu skóry i słodkim, choć zadziornym uśmiechu, w swoich licznych rękach dzierży kopie broni tych, którzy ją stworzyli. Wśród nich jest buława, maczeta, łuk ze strzałami, trójzab i *czakram* (broń w kształcie dysku wyposażonego w ostrze), czasem także topór i tarcza. Nic dziwnego, że z takim arsenałem Durga uchodzi za niepokonaną. Odziana w szkarłat jeździ na krwiożerczym lwie, który jest jej wiernym towarzyszem boju. Bogini ma również trzecie oko na środku czoła – to z pewnością bywa pomocne w walce.

Kali काली

Imię tej bogini pochodzi od sanskryckiego słowa *kala*, które oznacza czerni, czas oraz śmierć. Dlatego jest ona uważana za bóstwo czasu i zmiany. Kali jest demoniczną boginią, która budzi przerażenie nawet w sercach bogów. Jest znana z tego, że jest nieobliczalna i żądna krwi, a jej gniew jest niepohamowany i nieskończony. Kali zrodziła się z wściekłości bogini Durgi. Wygląd tej bogini budzi zgrozę – karnacja Kali, jak samo jej imię wskazuje, jest całkowicie czarna, niczym

Bestiariusz

Na początku wszechrzeczy nie było nic oprócz bezkresnego oceanu spowitego nieprzeniknioną ciemnością. Z tego oceanu na początku pierwszego dnia Brahmy wyłoniła się iskierka życia, która rosła i rosła, by w końcu rozświetlić ciemność i zacząć tworzyć świat pełen przeciwności – dobra i zła, magii i iluzji, ubóstwa i bogactwa, żądz i ascezy. Świat ten jest przepełniony najrozmaitszymi istotami: dobrodusznymi i pomocnymi, ale także krwiożerczymi czy czerpiącymi przyjemność z płatania figli, o których istnieniu mało kto pamięta. Licho nie śpi, dlatego warto wiedzieć, komu można zaufać, a który byt lepiej omijać szerokim łukiem.

Ile głów ma Rawana? Kto zabija mężczyzn w nocy? Co czyha w bagnie? Jak szybki jest demoniczny koń? Kto podtrzymuje świat, by nie utonął w głębokich wodach praocceanu? Jak nazywa się największy morski potwór? Czy w mitologii indyjskiej jest wiele zmiennokształtnych istot? Dlaczego lepiej nie chodzić po cmentarzach w nocy? Co otrzymamy, łącząc osiem zwierząt w jedno? Odpowiedzi na wszystkie te pytania znajdują się w tym rozdziale.

Demony

W mitologii indyjskiej obok pięknych bogów, idealnych i nieskazitelnych występują również istoty złe, przerażające swoim kształtem oraz budzące grozę i odrazę w czytelniku wielkich indyjskich dzieł. Opowieści o heroicznym dokonaniach świętych mężów, dobrych ludzi czy bogów zawsze idą w parze z historiami o siłach zła i mroku przepelniającego serca tych, którzy dążą jedynie do zniszczenia lub wzbogacenia się. Ścieranie się sił dobra i zła jest jednym z podstawowych wątków mitologii, nie tylko Indii.

Klasa pierwsza: asura

Asurowie są starszymi braćmi bogów. Z początku były to istoty pełne pokory, dobre i potężne. Posiadały władzę nad *mają*, czyli cudowną siłą stwórczą. Magia ta dawała im umiejętność zmiany kształtu, a nawet możliwość stania się niewidzialnymi. Asurowie nie są piękni, choć potrafią przybierać dowolną postać. Z natury są przerażający, obdarzeni zwierzęcymi cechami – mają olbrzymie kły, ostre pazury, a ich ciało często pokrywają sierść lub łuski. Na domiar złego te istoty niejednokrotnie mają wiele par rąk, nóg i głów, przez co są wszytkowidzące. Niezwykle silni z nich przeciwnicy w bitwie.

Asurowie dzielą się na dwie grupy. Są wśród nich Dajtiowie (synowie Diti) oraz Danawowie (synowie Danu). Diti, Danu oraz Aditi (matka aditjów, czyli bogów) były siostrami. Z powodu źle odprawianych rytuałów Diti i Danu zrodziły istoty złe, a Aditi, najczystsza z sióstr, która odpowiednio przygotowała się do ofiar, powołała czystych i dobrych dewów.

Asurowie ukazywani są jako pyszni przeciwnicy bogów, będący w stanie ciągłej wojny z braćmi. Demoniczni krewni dewów (bogów)

często niweczą ofiary składane przez ludzi, od których zależy potężna moc nieskazitelnych braci. W walce często używają podstępów i czarów.

Writra

Jednym z najbardziej znanych asurów jest Writra – potężny czarno-księżnik, ukazywany najczęściej jako ogromny wąż. Postać ta występuje już w hymnach *Rigwedę*, gdzie jako wielki wąż Writra pożera wszelkie ziemskie wody i połyka słońce. Przeciwnikiem demona i wybawcą ludzkości jest Indra – władca bogów, który napojony *somą* (magicznym napojem) zabija przebiegłego Writrę, odcinając mu głowę.

Bakasura

Kolejnym interesującym asurą jest Bakasura – olbrzymi demon przybierający postać czapli. Król Mathury, Kansa, był okrutny i bezlitosny dla swoich poddanych, zdawał się również nie znać strachu. Obawiał się jednak o swoją pozycję i tron, ponieważ pewnego razu wielki wieszcz Narada przepowiedział mu, że zostanie zabity przez potomka swojej kuzynki. Chcąc oszukać przeznaczenie, Kansa mordował wszystkie dzieci kuzynki. Jednak Dewaki, bo tak krewnej było na imię, wraz ze swoim mężem ukryli dwójkę dzieci – Krisznę i Balaramę. Władca, dowiedziawszy się o tym, wielokrotnie próbował zabić chłopców.

Pewnego razu zdecydował się wysłać demona Bakasurę, by ten rozprawił się z młodym jeszcze Kriszną. Wielka czapla, gdy nareszcie znalazła chłopca, połknęła go w całości. Demon był przekonany, że rozprawił się z młodzieńcem raz na zawsze i spokojnie wyruszył w drogę powrotną do królestwa Kansy, by poinformować zleceniodawcę o wykonanym zadaniu. Kriszna jednak w strachu rozgrzał się do czerwoności, parząc dotkliwie wielką czaplę od środka i zmuszając ją, by go wypluła. Kiedy Bakasura otrząsnął się i znów zaatakował chłopca, Kriszna pochwycił jego dziób, powalił demona i go zmiażdżył.

Hybrydy

Barwność mitologii indyjskiej potrafi zadziwić każdego. Oprócz istot demonicznych, potrafiących zmieniać się w przerażające bestie lub posiadających zwierzęce cechy, występują w niej również hybrydy posiadające cechy i ludzkie, i zwierzęce. Licznych przykładów takich istot można doszukiwać się także w europejskich kulturach. W mitologii greckiej znaleźć można syrenę – kobietę z rybim ogonem, centaura – w połowie człowieka, w połowie konia, harpię – kobietę o ciele drapieżnego ptaka, lamie – wężową kobietę, a w mitologii egipskiej spotykamy sfinksa – lwa z ludzką głową, na specjalną uwagę zasługują także bogowie jak Set – mężczyzna z głową szakala.

W indyjskich wierzeniach są hybrydyczne stworzenia tak dziwne, że trudno jest wytłumaczyć, w jakim celu zostały wymyślone. Są to połączenia kilku różnych, niespokrewnionych blisko ze sobą zwierząt.

Kinnara

Kinnara oraz ich żeński odpowiednik kinnari są istotami nad wyraz dobrymi i szlachetnymi. Opisywani są jako piękni, budzący zachwyt ludzie z końskimi atrybutami – najczęściej ciało o idealnych kształtach posiada głowę konia. Kinnarów można powiązać z greckimi centaurami. Nazwa *kinnara* jest sanskryckim złożeniem, które tłumaczy się jako „co to za człowiek”. Kinnarowie uważani są za wspaniałych muzyków oraz tancerzy. Ich instrumentami były lutnie, winy i flety. Używają także swoich nieskazitelnych niebiańskich głosów do umiłania życia innym, na przykład bogu Kuberze. Miejscem ich zamieszkania są góry, najczęściej Himalaje, lasy, okolice rzek i jezior.

Kinnarowie są stworzeniami długowiecznymi. Żyją w większych grupach i tworzą związki na całe życie. Nie posiadają potomstwa, ponieważ całe życie upływa im na zabawie oraz artystycznym spełnianiu się. Są częstym motywem ikonograficznym – zdobią ściany i kolumny świątyń, często w towarzystwie gandharwów i apsar.

Poza Indiami postaci kinnarów można odnaleźć w Tajlandii, na Filipinach, w Kambodży i Tybecie. W tamtejszych kulturach są one jednak najczęściej przedstawiane jako istoty pół ludzkie, pół ptasie. Najczęściej są to piękne istoty o idealnym ciele, odziane w złoto, z ptasimi nogami, kuprem, ogonem i skrzydłami.

Naga

Nagowie zazwyczaj opisywani są jako pół ludzkie, pół węzowe istoty. Te niezwykle stworzenia najczęściej ukazują się innym z ludzką górną połową ciała i potężnym, długim węzowym ogonem wyrastającym poniżej brzucha. Jako istoty zmiennokształtne mogą przybierać dowolną formę, dzięki czemu mają łatwość w mamieniu i oszukiwaniu ludzi. Posiadają także niezwykle silny jad. Mówi się, że już mała kropelka może uśmiercić całe miasto i zniszczyć okoliczną przyrodę, która będzie potrzebowała setek lat, by się odrodzić. Węzowe kobiety, zwane naginiami, słyną z wielkiej urody. Pomimo swojej węzowej natury

Starożytne opowieści, czyli bajki, legendy i mity indyjskie

Każdy obszar geograficzny ma charakterystyczną dla siebie tradycję literacką, wśród której dużą część zajmują barwne bajki, legendy, mity i rozmaite opowieści, często o zabarwieniu fantastycznym. Oprócz klasycznych bajek *Pañczatantry* (*Pięcioksięgu*) Indie mają liczne historie, które dziś często w ugrzecznionej formie opowiada się dzieciom. Przedstawione dalej opowieści pochodzą przede wszystkim z *Mahabharaty* – z liczbą wersetów przekraczającą siedemdziesiąt cztery tysiące oraz z długimi fragmentami prozy jest to nie tylko najdłuższy poemat indyjski, ale także jeden z najdłuższych na świecie.

Pururawas i Urwaśi

Miłość jest uczuciem pięknym i potężnym, od wieków stanowi inspirację dla pieśniarzy i poetów. Ludzie pragną się zakochać i żyć w szczęściu po kres swoich dni u boku umiłowanej osoby. Nie zawsze jednak miłość jest łatwa – zdarza się, że zamiast różami usłana jest cierniami. Mąci spokój ducha niczym kamień rzucony na spokojną taflę wody – delikatne fale niepokoju długo rozchodzą się w na pozór niewzruszonym sercu.

Indra, król wszystkich bogów i niebiańskich istot, sływał z zazdrości i obsesyjnego strachu przed utratą tronu. Ilekroć usłyszał, że jakiś śmiertelnik może mu zagrozić, robił wszystko, by temu zapobiec. Zobaczył raz ze swojego niebiańskiego królestwa wielkiego mędrca Narajanę, który poddawał się gorliwej ascezie i długo medytował, by osiąść moc równą bogom. Niezadowolony z tego faktu Indra natychmiast rozkazał dwóm apсарom, by zeszły na ziemię i uwiodły mędrca, to bowiem z czystości i cnotliwości płynęła jego potęga. Kiedy medytujący Narajan zobaczył przed sobą dwie piękności, zaśmiał się pobłaźliwie i z fragmentu własnego uda stworzył piękność nad piękności – apсарę tak zniewalającej urody, że sam Indra był pod wrażeniem. Nadał jej imię Urwaśi, co oznacza stworzona z uda. W ten sposób ucierając wielkiemu bogu nosa, Narajana powrócił do swoich praktyk. Kiedy skończył, postanowił podarować Indrze kobietę, by od tej pory zasiadała w niebie, gdzie było jej miejsce.

Pururawas był ziemskim królem, pierwszym ze sławnego roku zwanego Dynastią Księżycową. Jego ojciec Budha był synem Czandry – boga księżyca. Ze względu na swoje boskie pochodzenie Pururawas uchodził za człowieka prawego i cnotliwego, który swoją czystością mógł zawstydzić samych bogów. Był również nieustraszonym wojownikiem zaznajomionym ze sztuką wojny, dzięki czemu często sam bóg Indra prosił go o pomoc w bitwach przeciwko asurom.

Pewnego dnia, kiedy piękna apsarą wracała ze swoich ziemskich wędrówek do nieba, dostrzegł ją Pururawas. Król był oczarowany pięknem nimfy i zbliżył się, by ją poznać. Zaintrygowana nieznanym Urwaśi także zbliżyła się doń. Ich ręce się zetknęły, a niebianka po raz pierwszy w życiu poczuła ciepło ludzkiej skóry i pulsującą pod nią krew, gdyż do tej pory obcowała jedynie z demonami i istotami boskimi. Wiedziała, że nie będzie chciała już żadnego innego mężczyzny. Pururawas natychmiast poprosił ją o rękę, a nimfa ochoczo zgodziła się, jednak stawiając dwa warunki. Po pierwsze, będzie mogła zabrać do pałacu swoje dwie owieczki, które będą traktowane z najwyższymi honorami – tak jakby były członkami jej rodziny, a Pururawas będzie je chronić i nie dopuści, by stała im się jakakolwiek krzywda. Po drugie, król miał dopilnować, by niebianka nigdy nie ujrzała go nagiego. Pururawas, szczęśliwy jak nigdy dotąd, przystał na jej warunki bez zastanowienia. Porzuciła więc Urwaśi swoje niebiańskie siedlisko, by zamieszkać z ukochanym w jego królestwie.

Mijały lata spędzane w szczęściu i miłości kochanków. W tym czasie nimfa dała królowi kilku synów. Pururawas bardzo uważał, by dotrzymać danej żonie obietnicy, przez co owieczki zawsze przebywały blisko króla, nawet spały w królewskiej komnacie. Król dbał także o to, by nie dopuścić do sytuacji, w której Urwaśi mogłyby go zobaczyć obnażonego. Niestety, gandharwowie – boscy muzycy – zazdrośni o urodę nimfy, czując pustkę w niebie z powodu jej nieobecności, postanowili rozdzielić kochanków i sprawić, by nimfa wróciła do swojego prawdziwego domu. Dowiedzieli się, co król przyrzekł nimfie, i postanowili zrobić wszystko, by obietnica ta została złamana, a dzięki temu najpiękniejsza z apsar wróciła do nieba. Pewnej nocy podstępni gandharwowie po cichu wdarli się do zamku i porwali dwie owieczki Urwaśi. Kiedy kobieta przebudziła się i odkryła, że ich nie ma, wpadła w panikę i zaczęła wykrzykiwać do męża, żeby wstał i zaczął ich szukać. Gdy władca wyskoczył z łóża, by dobyć miecza i ruszyć na poszukiwanie zwierząt, niebianie rozświetlili nocny mrok błyskawicą, wystawiając nagiego Pururawasa na widok nimfy. Przysięga została złamana, a związek Pururawasa i Urwaśi był zakończony. Zadowoleni z siebie gandharwowie oddali owieczki, ponieważ nie były one

im już potrzebne. A Urwaśi, kiedy tylko odzyskała swoje ukochane owce – zniknęła.

Król popadł w rozpacz. Życie bez ukochanej było dla niego cierpieniem, dlatego postanowił odnaleźć Urwaśi. Po długiej wędrówce znalazł żonę nad jeziorem, cóż, kiedy z powodu złamania obietnicy Urwaśi uważała, że nie może do niego wrócić. Jednak gdy zobaczyła Pururawasa, wszystkie uczucia odżyły na nowo, i tak mu powiedziała:

– Istnieje pewien sposób, byśmy mogli być razem. Musisz stać się jednym z boskich gandharwów. Zamieszkamy razem w niebie i będziemy oddawać się rozkoszom po kres tego świata.

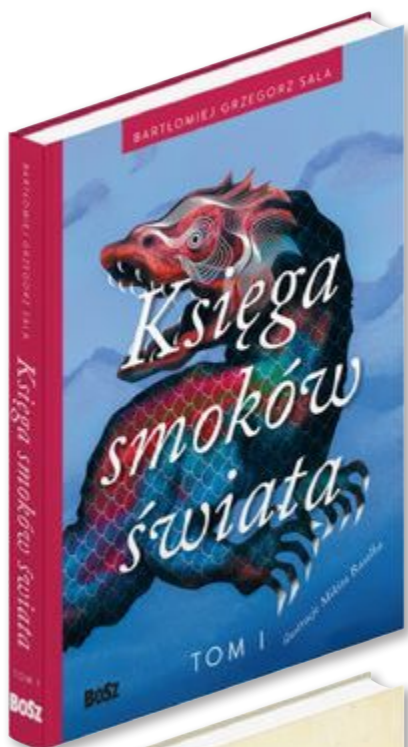
Pururawas zrobił tak, jak podpowiedziała mu żona. Poprosił gandharwów o spełnienie jego życzenia, a oni w zamian kazali królowi odprawić rytuał ogniowy. Kiedy Pururawas dokonał go, natychmiast posiadał moc i nieśmiertelność boskich muzyków i mógł wraz z ukochaną zamieszkać w złotym mieście króla Indry – Amarawati.

Wydawnictwo BOSZ
BOSZ Szymanik i wspólnicy spółka jawna
38-722 Olszanica 311
Biuro: ul. Przemysłowa 14, 38-600 Lesko
tel. +48 13 469 90 00
fax +48 13 469 61 88
biuro@bosz.com.pl
www.bosz.com.pl

The logo for BOSZ, consisting of the letters 'BOSZ' in a bold, black, sans-serif font. The letters are closely spaced and have a slightly irregular, hand-drawn appearance.

Zobacz także
inne tytuły
Wydawnictwa Bosz

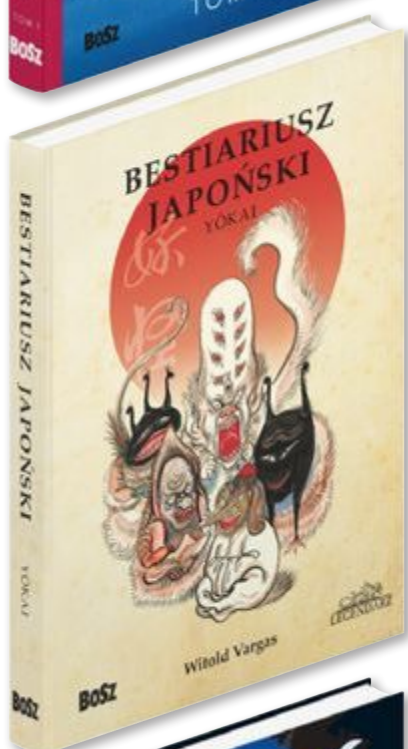
Księga smoków świata. Tom I

Stworzona przez Bartłomieja Grzegorza Salę *Księga smoków świata* zabiera czytelników w fascynujący i różnorodny świat smoków i smokopodobnych potworów. Autor, historyk i etnolog, kreśli szczegółowo wizerunki całych rzesz smoczycy bestii obecnych w wyobrażeniach wszystkich kręgów kulturowych, omawia ich charakterystyczne cechy oraz przytacza poświęcone im opowieści – mity, legendy i podania.

Pierwszy z trzech tomów *Księgi smoków świata* przybliża portrety i losy ponad setki smoków i pokrewnych im węzowych potworów należących do świata starożytnych cywilizacji basenu Morza Śródziemnego oraz Bliskiego i Środkowego Wschodu. W publikacji opisane zostały straszliwe gady znane z wyobrażeń Egipcjan, ludów Mezopotamii, Anatolii, Syro-Palestyny, Iranu i Armenii, świata Greków i Rzymian, tradycji biblijnej i apokryficznej aż po późny antyk chrześcijański.

Tekstowi towarzyszą znakomite ilustracje wykonane przez Mikitę Rasolkę.

165 × 235 mm • 192 strony • 16 ilustracji • oprawa twarda • PL

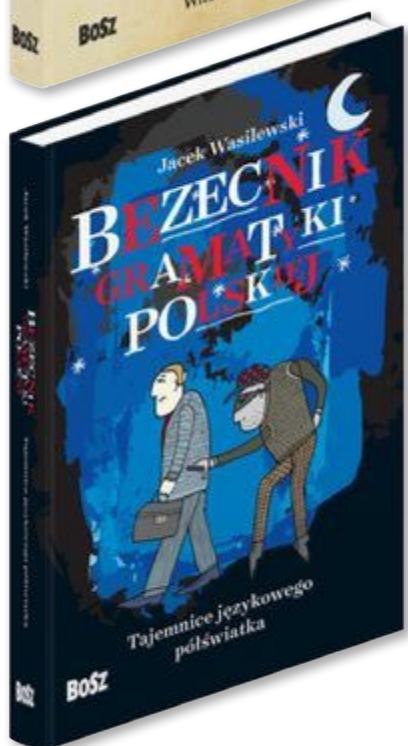

Bestiariusz japoński

Kolejna publikacja z serii bestiariuszy autorstwa Witolda Vargasa poświęcona tym razem stworom z Kraju Kwitnącej Wiśni.

Poznamy tajemnicze i magiczne zwierzęta, demony oraz duchy nazywane w Japonii *yōkai*. Stwory, które są częścią fantastycznego świata tego odległego kraju, należą do najbardziej przerażających na świecie. Autor przeanalizował wiele dokumentów, baśni oraz legend i odkrywa przed czytelnikami magiczny świat orientalnych istot o nadprzyrodzonych mocach. *Nekomata* wyciąga z grobów zmarłych, *yamachichi* wysysa z ludzi siły witalne, bezbronne *furaribi* błąkają się, szukając ukojenia, a łaskawy *baku* emanuje szczęściem, odpędzając złe demony.

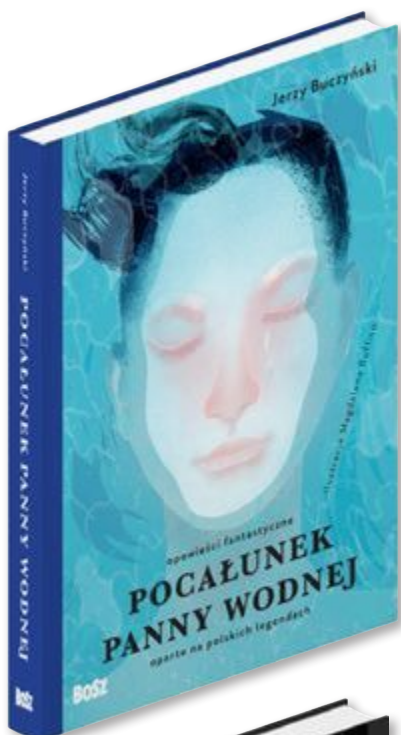
165 × 235 mm • 240 stron • 111 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bezecnik gramatyki polskiej. Tajemnice językowego półświata

Publikacja, autorstwa Jacka Wasilewskiego, stanowi dowcipne, lecz niezwykle rzetelne podsumowanie najważniejszych zagadnień z zakresu gramatyki polskiej. Autor przeprowadza czytelnika przez kręte zaułki i przedstawia poszczególne grupy rzezimieszków, między innymi Przypadkowe towarzystwo, Rzeczownikową brać, Klikę czasownika czy Niestowne imięstowy, opisując ich funkcję w językowym półświatku i sygnalizując czyhające zagrożenia. Przystojenie tej cennej wiedzy z pewnością usprawni korzystanie z kłopotliwego języka ojczystego w codziennym życiu. Wspomniany półświatek został przewrotnie sportretowany przez Joannę Czupryniak, zachęcającą czytelnika do niebanalnej interpretacji gramatycznych zawitości. To wspaniała pozycja dla wszystkich miłośników języka polskiego, ale i tych, którzy są z nim na bakier.

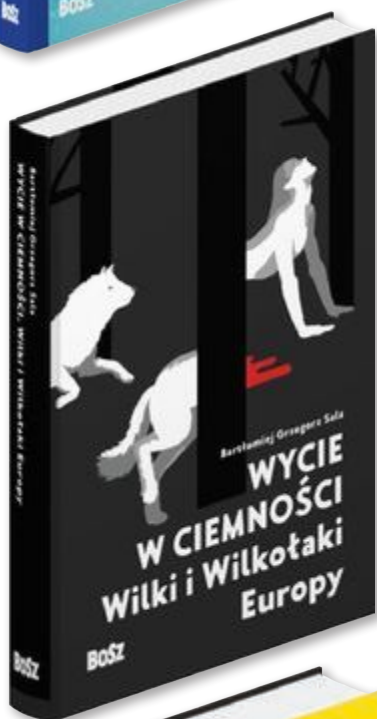
165 × 230 mm • 232 strony • 57 ilustracji • oprawa twarda • PL

Pocałunek panny wodnej

Pocałunek panny wodnej Jerzego Buczyńskiego to zbiór fantastycznych opowieści odwołujących się do dawnych podań oraz legend. Dzięki tej fascynującej lekturze poznamy wiele ciekawych, intrygujących i barwnych postaci, takich jak wiedźma Ksantypa, straszliwy Duch Gór, diabły Asmodeusz i Zarostros, ale także piękna Grzymistawa, tatarska księżniczka Sulejka czy waleczny rycerz Blizbor. Co ciekawe, nawet negatywni bohaterowie – demony i upiory – nie zawsze okazują się postaciami po prostu złymi. Tym, co dodatkowo wyróżnia książkę spośród innych publikacji tego typu, są wyjątkowe ilustracje, autorstwa Magdaleny Boffito, będące doskonałym uzupełnieniem dla wciągającej, pobudzającej wyobraźnię treści.

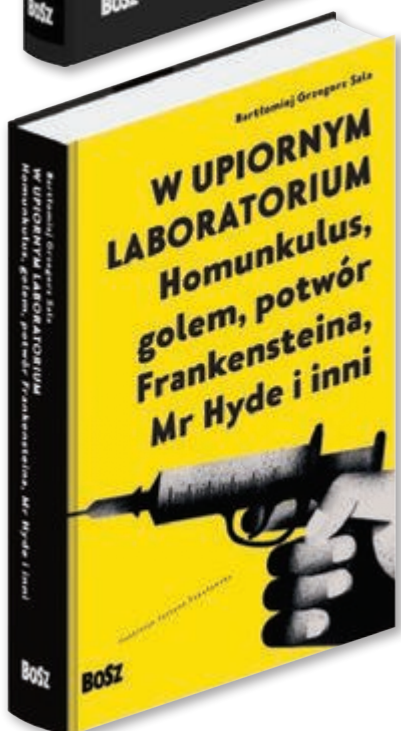
165 × 235 mm • 336 stron • 12 ilustracji • oprawa twarda • PL

Wycie w ciemności. Wilki i wilkołaki Europy

Publikacja ta stanowi kontynuację tzw. czarnej trylogii zapoczątkowanej przez *W górach przeklętych. Wampiry Alp, Rudaw, Sudetów, Karpat i Bałkanów*. Bartłomiej Grzegorz Sala, historyk, etnolog i krajoznawca, opierając się na mitach, legendach i podaniach, sagach, romansach i dziełach hagiograficznych, autentycznych wydarzeniach, a w końcu klasyce literatury i kina grozy, nakreślił portret prawie sześćdziesięciu najciekawszych postaci przynależnych do wilczego i wilkołaczego rodu, jakie przemierzać miały przez epoki różne zakamarki Europy. Autor szczegółowo opisuje postać każdego wilka i wilkołaka, zaznacza przypisywane mu cechy i kreśli jego miejsce w kulturowych odniesieniach. Omawia też historyczne oraz kulturowe tło zapisanych opowieści, a nawet opisuje miejsca związane z konkretnymi postaciami. Dzięki temu książka stanowi kopalnię wiedzy, nie przestając być przygodą z najciekawszymi wilkami i wilkołakami Europy.

165 × 235 mm • 264 strony • 39 ilustracji • oprawa twarda • PL

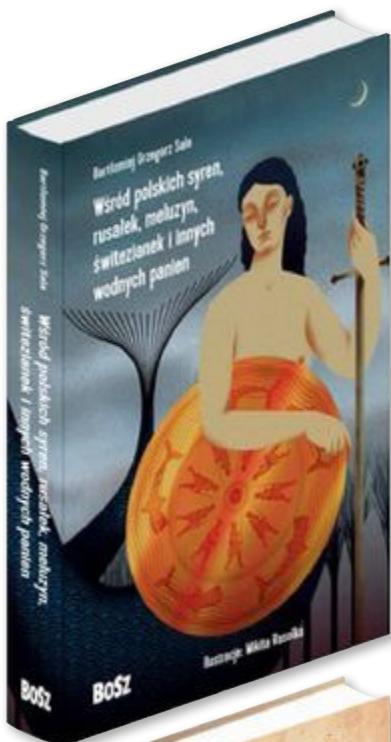
W upiornym laboratorium. Homunkulus, golem, potwór Frankenstein, Mr Hyde i inni

Publikacja ta jest zwieńczeniem tzw. czarnej trylogii Bartłomieja Grzegorza Sali. Przenosi czytelnika w świat najbardziej intrygujących, ale i najmroczniejszych aspektów nauk i alchemii, dotyczących kreacji nowego życia.

Androidy i golem, homunkulusy i liliputy, bazyliuszki i zwierzoludy, haitańskie zombies i ożywione mumie, potwór Frankenstein i Mr Edward Hyde, Niewidzialny Człowiek i sobowtór Balduina to tylko niektóre z istot stworzonych przez człowieka za sprawą magicznych zaklęć, kabalistycznych zabiegów, alchemicznych dociekań i naukowych eksperymentów.

To znakomita pozycja dla wszystkich miłośników strasznych historii, zainteresowanych zgłębieniem kulturowych tradycji oraz klasycznych dzieł literackich i filmowych.

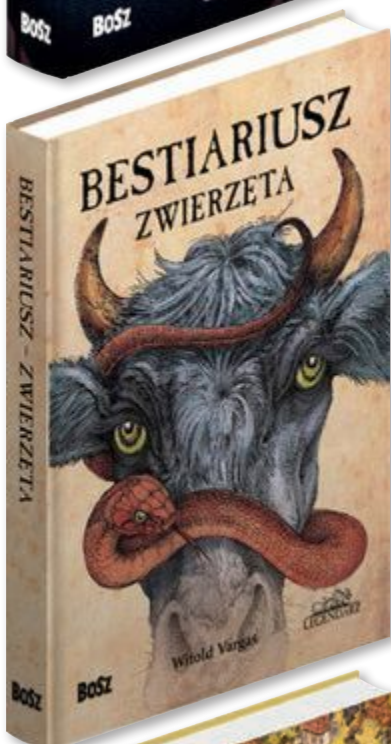
165 × 235 mm • 312 stron • 20 ilustracji • oprawa twarda • PL

Wśród polskich syren, rusalek, meluzyn, świtezianek i innych wodnych panien

Książka *Wśród polskich syren, rusalek, meluzyn, świtezianek i innych wodnych panien* Bartłomieja Grzegorza Sali to bogato ilustrowane kompendium przedstawiające 63 najstojniejsze polskie syreny, nimfy i rusalki, które znane są z dzieł literackich i ludowych podań. Autor poświęca każdej bohaterce jeden rozdział – oprócz opisu i analizy postaci podaje jej pochodzenie, ewolucję i wpływ, jaki wywarła na kulturę. Dzięki lekturze możemy szczegółowo prześledzić losy Goplany, Juraty, Meluzyny czy też najpopularniejszej w Polsce wodnej panny – syrenki warszawskiej. To doskonała pozycja dla wszystkich amatorów legend i klasyki polskiej literatury.

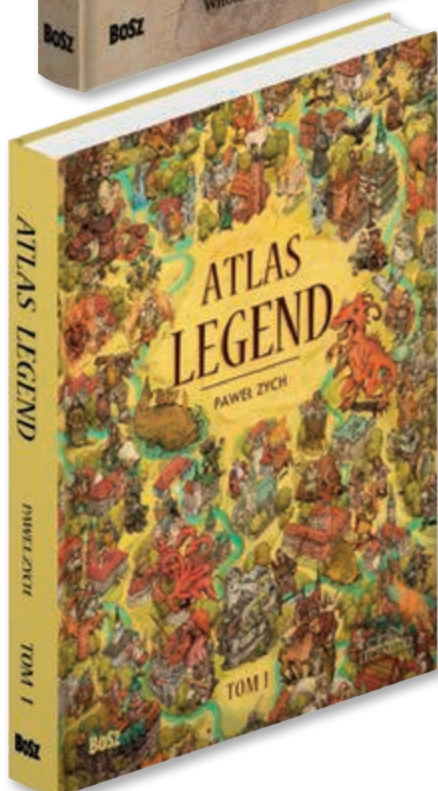
210 × 280 mm • 360 stron • 47 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bestiariusz – zwierzęta

Po świetnie przyjętej serii *Bestiariusza słowiańskiego* jeden z jej autorów, Witold Vargas, przygotował kontynuację tego tytułu, tym razem całkowicie poświęconą zwierzętom. To one towarzyszyły człowiekowi od początku cywilizacji, żyjąc tuż obok i stanowiąc dla niego źródło przetrwania w postaci pożywienia i odzienia. Ich pradawne opisy zawierają mnóstwo nadprzyrodzonych, wręcz magicznych cech, dzięki czemu opisywane istoty stają się częścią pasjonującego świata fantastycznego. Autor po przestudiowaniu niezliczonej ilości opracowań etnograficznych, starych kronik, dokumentów, baśni, legend i podań starał się każdemu miłośnikowi słowiańskiej fantastyki ów świat znacząco przybliżyć.

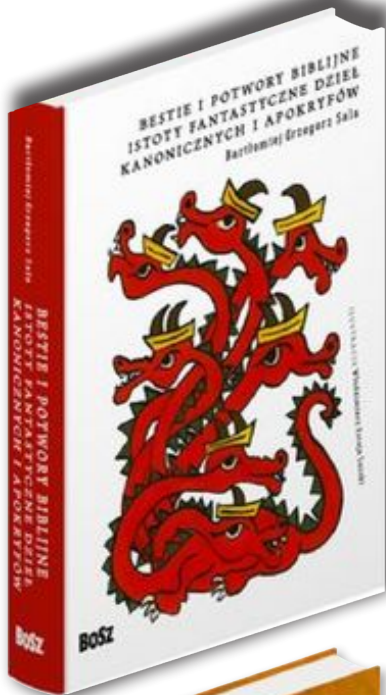
165 × 235 mm • 224 strony • 228 ilustracji • oprawa twarda • PL

Atlas legend. Tom 1

Bogato ilustrowana książka *Atlas legend* Pawła Zycha, autora popularnych „Bestiariuszy słowiańskich”, rozpoczyna nowy cykl poświęcony polskim podaniom. Podzielona na pięć części, przedstawia barwne historie z województw: śląskiego, opolskiego, dolnośląskiego, lubuskiego i wielkopolskiego. Autor nie tylko przytacza opowieści z poszczególnych miast i wiosek, lecz przenosi je także na mapy, odwzorowując opisywane postaci, miejskie uliczki i zabytki architektoniczne. Dzięki lekturze można się między innymi dowiedzieć, w którym mieście grasował afrozobójnik, skąd się wzięła nazwa Ząbkowice, gdzie kąsał prawampir, czym zaowocowało spotkanie Władysława Łokietka z drwalami w Puszczy Noteckiej oraz którą przechodzi wrocławską upiorną procesję. To wspaniała pozycja, która w zabawny i przystępny sposób pozwoli starszym i młodszym czytelnikom na lepsze poznanie polskich miejscowości i legend.

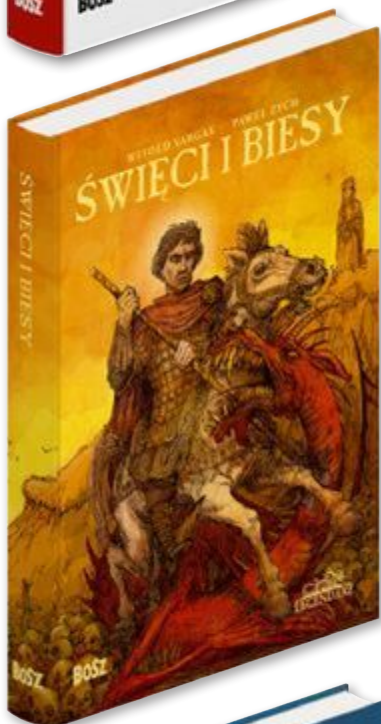
205 × 275 mm • 400 stron • 300 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bestie i potwory biblijne. Istoty fantastyczne dzieł kanonicznych i apokryfów

Bestie i potwory biblijne stanowią swoisty poczet fantastycznych istot pojawiających się na kartach świętej księgi judaizmu i chrześcijaństwa. W pracach nad książką Bartłomiej Grzegorz Sala uwzględnił 11 historycznych i współczesnych przekładów Biblii, jakimi posługiwały się różne odłamy tych religii, bowiem wraz z kolejnymi niedokładnymi tłumaczeniami rosła też liczba biblijnych potworów. Aby omówienie było wyczerpujące, autor sięgnął również po mało znane polskiemu czytelnikowi apokryfy – starożytne pisma żydowskie i chrześcijańskie, powstające równoległe do właściwych utworów biblijnych, które ostatecznie nie znalazły się w żadnym z kanonów Pisma Świętego.

165 × 235 mm • 224 strony • 12 ilustracji • oprawa twarda • PL

Święci i biesy

Witold Vargas i Paweł Zych, uznany i ceniony duet autorski, tym razem zabierają nas w podróż po zaświatach i ziemskim padole śladami legend o polskich świętych i biesach. W oparciu o ludowe wierzenia, przekazy historyczne i literaturę hagiograficzną autorzy odtworzyli kilkaset historii o niebiańskich wysłannikach i ich diabelskich oponentach działających na naszych ziemiach. Książka napisana barwnym, gawędziarskim stylem, bogata w ciekawostki historyczne, literackie i krajoznawcze. Opowieść o niebiańskich i piekielnych bohaterach dopełniają znakomite ilustracje oparte na kulturowych wyobrażeniach i fantazji autorów.

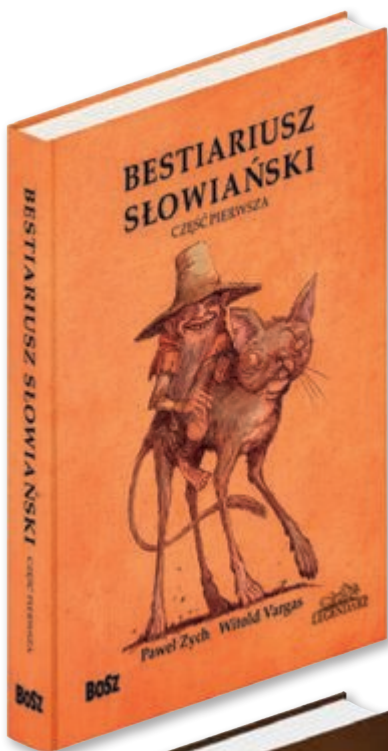
165 × 235 mm • 208 stron • 287 ilustracji • oprawa twarda • PL

Magiczne zawody. Kowal, czarodziej, alchemik

Książka autorstwa Witolda Vargasa i Pawła Zycha, stanowiąca kontynuację niezwykle popularnej serii *Legendarz*. Autorzy *Bestiariusza słowiańskiego* skupiają się tym razem na mitycznym zawodzie kowala. Wśród najczęściej powtarzających się wątków w etnicznej historii kowalstwa pojawiają się bogowie-kowale, czarownicy, pakt z diabłem, niebiańskie pochodzenie żelaza oraz transmutacja, polegająca na przemianie surowca w szlachetny kruszec. Książka, zawierająca wiele ciekawych opowieści, jak również kilkadziesiąt ilustracji autorstwa znanego tandemu, jest wspaniałą pozycją dla każdego miłośnika kultury słowiańskiej.

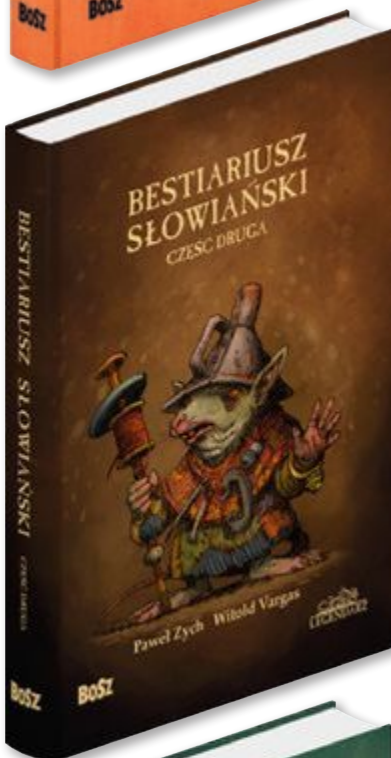
165 × 235 mm • 204 strony • 97 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bestiariusz słowiański. Część pierwsza. Rzecz o skrzatach, wodnikach i rusałkach

Studiując rodzime baśnie, podania i legendy, odnosimy wrażenie, iż nasi przodkowie kochali niesamowite opowieści. Przez setki lat historii naszego kraju powstał olbrzymi, barwny świat polskich wierzeń ludowych. Pięknie ilustrowany przez Pawła Zycha i Witolda Vargasa *Bestiariusz* jest skromną próbą zilustrowania tego bogactwa i ukazania choćby jego części współczesnemu czytelnikowi.

165 × 235 mm • 208 stron • 159 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bestiariusz słowiański. Część druga. Rzecz o biziach, kadukach i samojadkach

Druga część znakomitego i niezwykle popularnego wśród czytelników *Bestiariusza słowiańskiego*. Autorzy i ilustratorzy: Paweł Zych i Witold Vargas zapraszają tym razem do poznania rzadko przywoływanych w literaturze fantastycznych opowieści i legendarnych stworów, m.in. bizi, kaduków czy samojadków. Znajdziemy w nim historie zarówno rodzimych istot z terenów przedrozbiorowej Polski, Mazur, Śląska i Pomorza, jak i bohaterów opisywanych w podaniach i legendach kultury ludowej Białorusi i Ukrainy. Blisko 190 opisanych i pięknie zilustrowanych – czasem śmiesznych, czasem strasznych – ale zawsze niezwykle interesujących postaci można oglądać na kartach drugiej części *Bestiariusza*, odkrywając na nowo ten nieco zapomniany fragment naszego dziedzictwa kulturowego.

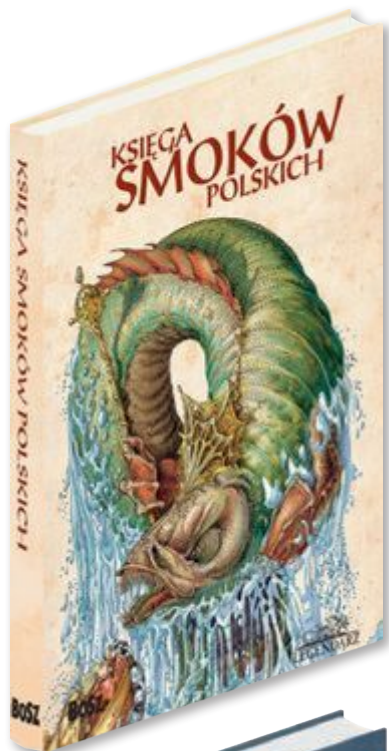
165 × 235 mm • 232 strony • 211 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bestiariusz słowiański. Część pierwsza i druga

Bestiariusz słowiański. Część pierwsza i druga to wyjątkowe wydanie popularnych *Bestiariuszy*, w którym zebrane zostały dwie dotychczas osobne części tego tytułu, czyli: *Rzecz o skrzatach, wodnikach i rusałkach* oraz *Rzecz o biziach, kadukach i samojadkach*. Dzięki temu niesamowite, pobudzające wyobraźnię historie o mitycznych stworzeniach, przekazywane z pokolenia na pokolenie przez naszych przodków, znajdziemy teraz w jednej, obszernej publikacji, którą uzupełniają jedyne w swoim rodzaju, piękne ilustracje autorstwa Pawła Zycha i Witolda Vargasa.

165 × 235 mm • 440 stron • 400 ilustracji • oprawa twarda • PL

Księga smoków polskich

Księga smoków polskich to literacki i historyczno-etnograficzny opis 25 legendarnych bestii – smoków, wielkich węży i podobnych im stworów. Autor, Bartłomiej Grzegorz Sala, kreśli ich wizerunki, dokonując skrupulatnej charakterystyki potworów, przytaczając opracowane na nowo swoim piórem legendy i podania, sięgając do źródeł postaci i wątków, a nawet opisując miejsca związane z potworami. Dzięki temu *Księga smoków polskich* łączy na swoich kartach elementy popularnonaukowe i strictly literackie, będąc jednocześnie przemyślanym kompendium wiedzy o wyobrażeniach naszych przodków i ich kulturowych źródłach oraz zajmującym czytadłem, wypełnionym fantastycznymi opowieściami. Całości dopełniają pełne baśniowej atmosfery ilustracje cenionego duetu rysowników Pawła Zycha i Witolda Vargasa.

165 × 235 mm • 144 strony • 29 ilustracji • oprawa twarda • PL

Duchy polskich miast i zamków

Pięknie ilustrowany leksykon duchów, zjaw i upiórów straszących w polskich miastach i zamkach. Autorzy odszukali w polskiej historii i legendach postaci najbardziej znane, ale też te zapomniane, a ciekawe duchy i widma.

165 × 235 mm • 208 stron • 100 ilustracji • oprawa twarda • PL

Leksykon Dzikich Kobiet

Leksykon poświęcony jest znanym z mitów, legend i baśni postaciom kobiecym przeistaczającym się w zwierzęta. Anna Lewicka, przeprowadzając czytelnika po różnych zakątkach świata – od Kraju Kwitnącej Wiśni przez Wyspy Brytyjskie do lasów Amazonii – snuje opowieści o czterdziestu kobietach i ich niezwykłych zdolnościach. Niektóre opisywane postacie potrafią samoistnie zamienić się w zwierzę, inne z kolei przechodzą transformację wskutek czyjejś ingerencji. Każda przemiana służy jednak jakiemuś celowi – poszukiwaniu pomocy, oszukiwaniu ludzi, schwytaniu ofiary czy odpokutowaniu za grzechy. Tytułowe Dzikie Kobiety, wspaniale zilustrowane przez Klaudię Migacz, ożywają na kartach książki, prezentując formy, jakie przybierają w wierzeniach niemal całego świata. Będzie to wspaniała lektura dla wszystkich miłośników mitologii, nie tylko słowiańskiej.

165 × 235 mm • 176 strony • 40 ilustracji • oprawa twarda • PL

Legends of Karpatic Castles

Zbiór 65 ludowych i literackich podań, na nowo opracowanych piórem Bartłomieja Grzegorza Sali. Związane są one z zamczyskami polskich Karpat, wznoszącymi się od przedpola Beskidu Śląskiego po Bieszczady. Dotyczą warowni wyrosłych przed wiekami w głębi gór, w śródgórskich kotlinach lub w najbliższej okolicy karpackich wierzchów; obiektów do dziś zachowujących swój blask, jak i pozostających w ruinie. Na kartach książki na nowo ożywają duchy i zjawy, święci i diabły, okrutni panowie i dzielni junacy, namiętni kochankowie i bezwzględni zbójcy. Autor, historyk i etnograf, uzupełnia swe opowieści krótkim zarysem dziejów zamków, a także komentuje wykorzystane motywy w kontekście kulturowym.

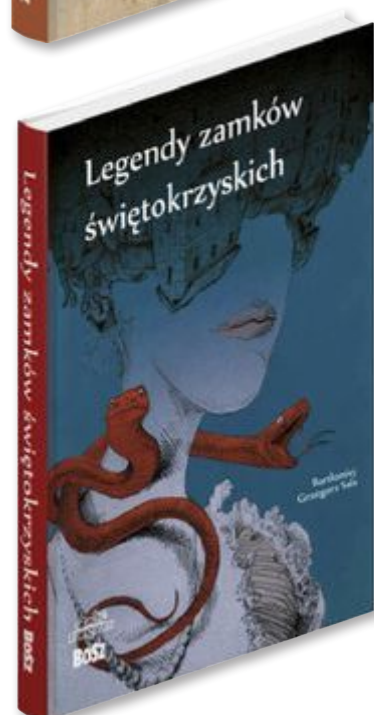
165 × 235 mm • 160 stron • 31 ilustracji • oprawa twarda • PL

Legends of Sudeck Castles

Legends of Sudeck Castles, autorstwa historyka i etnografa, Bartłomieja Grzegorza Sali, zabierają czytelnika w fascynujący świat legend poświęconych trzydziestu najciekawszym zamkom ziemi sudeckiej, m.in. zamkowi w Prudniku, Ząbkowicach Śląskich, Gniewoszowie, Zagórze Śląskim czy Bolkowie. Autor, przywołując z otchłani wieków postaci szlacheckich władców, dzielnych rycerzy, okrutne księżniczki, świętych, diabły, duchy i wampiry, w interesujący sposób przedstawia dzieje każdego zamku, łącząc tym samym historyczne i antropologiczne cechy książki z elementami wciągającej, pobudzającej wyobraźnię literatury fantastycznej.

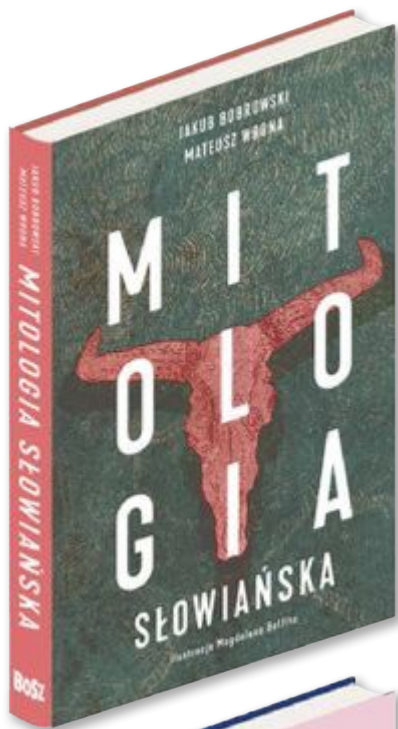
165 × 235 mm • 176 stron • 31 ilustracji • oprawa twarda • PL

Legends of Świętokrzyskie Castles

Publikacja poświęcona jest warowniom znajdującym się w śródgórskich kotlinach lub w okolicy świętokrzyskich wierzchów, obiektom do dziś zachowującym swój blask lub pozostającym w ruinie, takim jak zamek w Opocznie, Szydłowcu, Kielcach, Chęcinach, Ujazdowie czy Sandomierzu. Zostały one opisane pełnym gawędziarskiej pasji językiem w ponad czterdziestu legendach osadzonych w historycznych realiach, pełnych kulturowych nawiązań i odniesień. Dzięki temu *Legends of Świętokrzyskie Castles*, pozostając zbiorem regionalnych opowieści, nabierają także walorów edukacyjnych.

165 × 235 mm • 144 strony • 32 ilustracje • oprawa twarda • PL

Mitologia słowiańska

Mitologia słowiańska Jakuba Bobrowskiego i Mateusza Wrony zabiera czytelników w fascynujący świat pradawnych Słowian oraz ich wierzeń. Autorzy, w oparciu o aktualne opracowania naukowe z dziedziny historii, religioznawstwa i językoznawstwa, w sposób barwny i pobudzający wyobraźnię prezentują sylwetki pradawnych bogów i herosów, jak również postaci słowiańskiej demonologii.

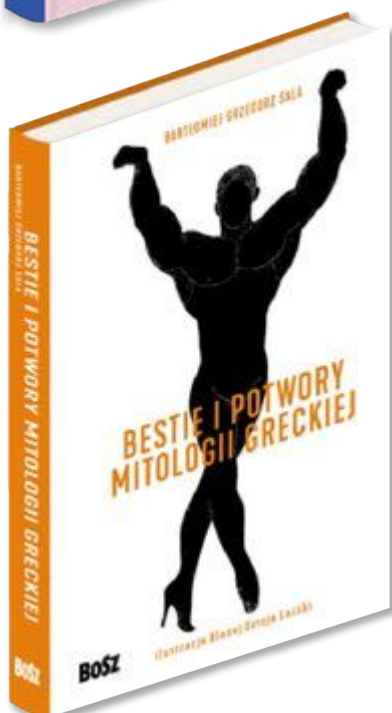
165 × 235 mm • 160 stron • 20 ilustracji • oprawa twarda • PL

Czarty, biesy, zjawy. Opowieści z pańskiego stołu

Po sukcesie popularnej *Mitologii słowiańskiej* autorzy Jakub Bobrowski i Mateusz Wrona oddają w ręce czytelników książkę utrzymaną w podobnej stylistyce, zatytułowaną *Czarty, biesy, zjawy. Opowieści z pańskiego stołu*. Składa się na nią 11 historii opowiadanych przez osoby zebrane podczas szlacheckiej gościny. Ich tematyka odnosi się do dawnych wierzeń pochodzących z czasów, kiedy praktykowana na ziemiach polskich religia chrześcijańska pełna była jeszcze rytuałów pochodzących z czasów pogańskich. Obydwa te światy spotkały się w fabułach zebranych tekstów. Ich źródłem były treści oryginalnych staropolskich podań, które odświeżone i wzbogacone charakterystyczną dla autorów przejrzystą narracją, stanowią o wyjątkowości niniejszej publikacji. Każdy miłośnik legend przeczyta ją jednym tchem i nie sposób będzie mu się od niej oderwać.

165 × 235 mm • 144 strony • 12 ilustracji • oprawa twarda • PL

Bestie i potwory mitologii greckiej. Leksykon

Książka ma formę zwięzłego leksykonu o alfabetycznym układzie, prezentując zarówno te szeroko znane, jak i mniej popularne antyczne istoty, które przeszło dwa tysiąclecia temu budziły trwogę, a później inspirowały całe pokolenia lub ginęły w niepamięci. Każda nota przedstawia najciekawsze i najistotniejsze informacje o omawianych bestiach i potworach, najbardziej znane narracje o ich naturze i losach. Z tematyką książki znakomicie współgrają minimalistyczne i sugestywne ilustracje autorstwa prof. Błażeja Ostoja Lniskiego, nowoczesnie nawiązujące do starożytnych form plastycznych.

165 × 235 mm • 124 strony • 56 ilustracji • oprawa twarda • PL

BOSZ
art

DRUKARNIA ARTYSTYCZNA

Kierując się wieloletnim doświadczeniem wydawniczym oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, stworzyliśmy dział BOSZart, zajmujący się reprodukowaniem dzieł polskich artystów. Najwyższej klasy drukarka wielkoformatowa (Epson p9000) zapewnia dokładne odwzorowanie i nasycenie barw. Drukujemy, używając tylko oryginalnych, nietoksycznych tuszy pigmentowych na bazie wody. Nie używamy szkodliwych farb solwentowych.

Drukujemy na papierach: powlekanych, niepowlekanych, samoprzylepnych, fotograficznych oraz na płótnie, które na życzenie naciągamy na krosno (blejtram).

Jesteśmy wyłącznym producentem reprodukcji dzieł Tamary Łempickiej, Zofii Stryjeńskiej oraz Zdzisława Beksińskiego na płótnie.

Zapraszamy do zapoznania się pełną ofertą drukarni na naszej stronie internetowej:

WWW.BOSZART.PL

